

Izveštaj o implementaciji Programa ekonomskih reformi za Crnu Goru za period 2019-2021. godina
(za prvih šest mjeseci 2019. godine)

Oktoibar, 2019. godine

Sadržaj

2. MAKROEKONOMSKI OKVIR	4
3. FISKALNI OKVIR.....	7
4. STRUKTURNE REFORME	10
Prioritetna reformska mjera br 1: Unapređenje vlasničke, upravljačke i organizacione strukture elektroenergetskih kompanija koje su u dominantnom državnom vlasništvu	11
Prioritetna reformska mjera 2: Unapređenje zakonodavno - regulatornog i institucionalnog okvira za integraciju u regionalno tržište električne energije.....	11
Prioritetna reformska mjera 3: Kreiranje efikasnog i nezavisnog regulatornog tijela i tijela za bezbjednost u željezničkom saobraćaju;	12
Prioritetna reformska mjera 4: Podrška investicijama za razvoj i modernizaciju sektora industrije..	13
Prioritetna reformska mjera 5: Podrška investicijama u sektoru proizvodnje hrane u cilju dostizanja standarda EU	14
Prioritetna reformska mjera 6: Diverzifikacija turističkog proizvoda.....	15
Prioritetna reformska mjera 7: Jačanje okvira za prudencioni nadzor i sanaciju banaka	16
Prioritetna reformska mjera 8: Implementacija novog regulatornog okvira politike javno-privatnog partnerstva i izmjena Zakona o koncesijama.....	17
Prioritetna reformska mjera 9: Usvajanje i implementacija Zakona o administrativnim taksama.....	18
Prioritetna reformska mjera 10: Donošenje Zakona o elektronskoj fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga i implementacija sistema elektronske fiskalizacije	18
Prioritetna reformska mjera 11 Unapređenje podrške sektoru mikro, malih i srednjih preduzeća ..	19
Prioritetna reformska mjera 12: Unapređenje zakonodavnog-regulatornog okvira u cilju smanjenja troškova postavljanja elektronskih komunikacionih mreža velike brzine	21
Prioritetna reformska mjera 13: Jačanje nacionalnog inovativnog ekosistema.....	21
Prioritetna reformska mjera 14: Implementacija mjera za olakšanje trgovine u skladu sa STO Sporazumom o trgovinskim olakšicama i CEFTA Dodatnim protokolom 5	25
Prioritetna reformska mjera 15: Razvoj kvalifikacija i obrazovnih programa u skladu sa potrebama tržišta rada	26
Prioritetna reformska mjera 16: Realizacija praktičnog obrazovanja kod poslodavaca.....	27
Prioritetna reformska mjera broj 17: Podrška samozapošljavanju i jačanje lokalnih inicijativa za zapošljavanje	27
Prioritetna reformska mjera 18: Razvoj usluge dnevnog boravka za starije	28
Prioritetna reformska mjera 19: Podsticaj za uključivanje djece u sportske aktivnosti.	29
ANEKS.....	30

Lista skraćenica:

ARS	Anketa o radnoj snazi
BDP	Bruto domaći proizvod
GPA	Sporazum o Vladinim nabavkama u okviru STO
EEN	Evropska mreža preduzeća
EPCG	Elektroprivreda Crne Gore
EGAP	Češka državna gencija za osiguranje
EBRD	Evropska banka za rekonstrukciju i razvoj
EIB	Evropska investiciona banka
EDIF-ENIF	Fond za razvoj preduzeća i inovacija
EU	Evropska unija
IPA	Instrument za pretpristupnu pomoć
IRF	Investiciono razvojni fond
IPARD	Instrument za pred pristupnu pomoć za ruralni razvoj
INVO	Visoko obrazovanje i istraživanje za inovacije i konkurentnost Crne Gore
JICA	Japanska agencija za međunarodnu saradnju
kV	Kilovolt
KN	Katastar nekretnina
MSP	Mala i srednja preduzeća
NTP	Naučno tehnološki park
PDV	Porez na dodatu vrijednost
PER	Program ekonomskih reformi
SEETO	Transportni observatorijum Jugoistočne Evrope
TEN-T	Trans evropska transportna mreža
UCG	Univerzitet Crne Gore
UZN	Uprava za nekretnine
COSME	Program za konkurentnost malih i srednjih preduzeća
WBIF	Investicioni fond za Zapadni Balkan

2. MAKROEKONOMSKI OKVIR

Prema preliminarnim podacima Zavoda za statistiku Crne Gore, realna stopa rasta crnogorske ekonomije u prvom kvartalu 2019. godine je iznosila 3,0%. Posmatrano prema potrošnoj metodi obračuna bruto domaćeg proizvoda, ekonomski rast u prvom kvartalu 2019. godine, zasnovan je na rastu privatne potrošnje, koja je zabilježila realni rast od 5,1% i ostvarila najveći pozitivan doprinos realnom rastu BDP-a od 4,5 p.p. Ovako visok rast potrošnje domaćinstava opredijeljen je u najvećoj mjeri izuzetno snažnim trendovima na tržištu rada, odnosno znatno većim brojem zaposlenih, kao i visokim stopama rasta u sektorima maloprodaje, turizma i građevinarstva. Visok realni rast od 11,5% u prvom kvartalu ostvario je i izvoz roba i usluga, najviše usljed snažnog rasta po osnovu prihoda od izvoza usluga. Kategorija izvoza roba i usluga je doprinijela realnom rastu BDP-a 3,4 p.p. Rast bruto investicija u osnovna sredstva u prva tri mjeseca 2019. je bio umjeren i iznosio je 0,6% realno, sa čim korespondira i nešto niža stopa uvoza roba i usluga od 6,0%. Uvoz roba i usluga je 'oduzeo' realnom rastu 4,4 p.p.

Posmatrajući sa proizvodne strane, za šest mjeseci 2019, dolasci i noćenja turista (kolektivni smještaj) bilježe rast od 23,6% i 12,5%, respektivno, dok je promet u maloprodaji veći za 6,2% u tekućim i 5,3% u stalnim cijenama. Građevinska aktivnost je prema vrijednosti izvršenih građevinskih radova u prvom kvartalu 2019. godine bila veća 12,4% u odnosu na isti kvartal prethodne godine.

Pored jačanja makroekonomske stabilnosti, ekonomskom rastu za 6 mjeseci godine doprinijelo je i unapređenje konkurentnosti ekonomije. Navedenom je, u kombinaciji sa fiskalnom konsolidacijom, doprinijela realizacija prioritarnih reformskih mjera sadržanih u poglavlju IV PER-a za 2019. godinu. Jedan od najvažnijih pokazatelja unapređenja konkurentnosti crnogorske ekonomije je **i Izvještaj Svjetskog ekonomskog foruma o Indeksu globalne konkurentnosti za 2018**, u kome je Crna Gora pozicionirana na 71. mjestu od ukupno 140 zemalja, i poboljšala je svoj rang za 6 mjesta u odnosu na prošlogodišnji izvještaj.

Snažan ekonomski rast u Crnoj Gori za 6 mjeseci 2019, doprinio je rastu zaposlenosti u zemlji, kao i smanjenju nezaposlenosti. Tako je prosječan broj zaposlenih u prvih šest mjeseci 2019. godine bio 201.131 lica ili za 8,9% zaposlenih više nego u istom periodu 2018. Nastavljen je i trend smanjenja nezaposlenosti, pa je stopa nezaposlenosti prema ARS za prvi kvartal 2019. iznosila 15,0%, što je za 1,1 p.p. niže u odnosu na prvi kvartal 2018. Stopa aktivnosti stanovništva u prvom kvartalu 2019. je iznosila 55,2%, što je za 1,5 p.p. više na godišnjem nivou. Prema administrativnim podacima, na dan 24.06.2019. registrovana stopa nezaposlenosti ZZZCG iznosila je 15,3%, i niža je za 3,1 p.p u odnosu na isti dan prethodne godine.

U narednoj tabeli prikazano je ostvarenje navedenih indikatora za prvi kvartal 2019. godine.

Tabela 1: Ostvarenje za prvi kvartal 2019.

	<i>Ostvarenje za prvi kvartal 2019.</i>
Nominalni BDP u mil.€	876,5 ¹
Nominalni rast	4,4
Realni rast	3,0
Inflacija (prosjek)	0,5 ²
	<i>realne stope rasta u procentima</i>
Realni rast BDP-a	3,0
Domaća tražnja	3,6
Potrošnja domaćinstava	5,1
Bruto investicije u osnovna sredstva	0,6
Promjena zaliha	-29,6
Potrošnja države	1,8
Izvoz roba i usluga	11,5
Uvoz roba i usluga	6,0
Indikatori	<i>rast u procentima ako nije naznačeno drugačije</i>
Rast zaposlenosti	8,9 ³
Rast zarada	0,7 ⁴
Nezaposlenost (ARS)	15,0
Neto SDI % BDP-a	9,4
Domaći krediti (kompanije i stanovništvo)	9,5

Izvor: Zvanični podaci za prvi kvartal 2019. godine (Monstat, CBCG)

¹ Preliminarni podaci za BDP za prvi kvartal 2019.

² Ostvarenje za 6 mjeseci 2019.

³ Ostvarenje za 6 mjeseci 2019.

⁴ Ostvarenje za 6 mjeseci 2019.

U narednoj tabeli, dat je prikaz posljednjih dostupnih podataka za važne makroekonomske indikatore.

Tabela 2: Ostali makroekonomski indikatori 2019.⁵

Industrijska proizvodnja (fizički obim)⁶	-12,2
Prerađivačka industrija	-3,6
Rudarstvo	13,5
Proizvodnja el. energije	-25,4
Noćenja turista u kolektivnom smještaju**(6 mjeseci)	12,5
Promet u maloprodaji, stalne cijene (6 mjeseci)	5,3
Zaposlenost za pola godine	8,9
Nezaposlenost (stopa na kraju juna 2019)	15,3
Zarade (6 mjeseci)	0,7
Inflacija ⁷	0,5
Građevinarstvo (vrijednost izvršenih radova)	12,4 ⁸
Ukupni krediti*** (6 mjeseci)	0,6
Ukupni depoziti*** (6 mjeseci)	-2,7
Neto SDI	62,9
Bilans tekućeg računa	4,6
Robe	5,1
Izvoz, f.o.b.	1,7
Uvoz, f.o.b.	4,4
Usluge	43,0
Prihodi	20,0
Rashodi	16,7
Prihodi od turizma (inostrani)	7,9

Izvori: Mostat, CBCG

Na osnovu raspoloživih indikatora za prvu polovinu godine, i očekivanih kretanja do kraja godine, procijenjeni rast crnogorske ekonomije u 2019, prema usvojenim Smjernicama makroekonomske i fiskalne politike za period 2019-2022, iznosi 3,1%. U odnosu na projekcije predstavljene u osnovnom makroekonomskom scenariju Programa ekonomskih reformi za 2019-2021, došlo je do revizije stope realnog rasta naviše, sa 2,8% na 3,1%. Glavne pretpostavke koje su uticale na povećanje stope rasta su: niža stopa inflacije od očekivane, viši nivo zaposlenosti od planiranog, što je uticalo i na snažniju dinamiku domaće tražnje, naročito potrošnju domaćinstava, čiji je realni rast sada procijenjen na 2,4%. Bruto investicije u osnovna sredstva će takođe rasti po snažnijoj stopi od 5,4%, dok će neto izvoz sada imati negativan doprinos rastu BDP-a od 0,2 p.p, jer je uprkos većoj stopi rasta izvoza roba i usluga, i uvoz doživio reviziju naviše, shodno predviđenoj dinamici kretanja potrošnje i investicija. U narednoj tabeli, prikazana su odstupanja iz dva dokumenta po najvažnijim kategorijama BDP-a sa potrošne strane, kao i drugih važnih makroekonomskih indikatora.

Tabela 3 Odstupanja za 2019 - Smjernice makroekonomske fiskalne politike 2019-2022 i PER 2019-2021

Odstupanja - procjena Smjernice/projekcija PER za 2019	Smjernice 2019-2022	PER 2019-2021
Realna stopa rasta, u %	3,1	2,8
Inflacija, godišnji rast u %	1,3	1,8
Potrošnja domaćinstava, realni rast u %	2,4	1,4
Bruto investicije u osnovna sredstva, realni rast u %	5,4	3,4
Izvoz roba i usluga, realni rast u %	5,5	4,3
Uvoz roba i usluga, realni rast u %	3,9	1,5
Neto izvoz, doprinos realnom rastu BDP-a u p.p.	-0,2	0,8
Rast zaposlenosti, u %	2,0	1,0

⁵ Podaci za platni bilans odnose se na ostvarenje za prvi kvartal 2019.

⁶ Podaci za industrijsku proizvodnju ukupno i po sektorima dati su za 6 mjeseci 2019.

⁷ Podatak za 6 mjeseci 2019.

⁸ Ostvarenje za prvi kvartal 2019.

3. FISKALNI OKVIR

U dijelu fiskalne politike, prvu polovinu 2019. godine karakteriše nastavak sprovođenja mjera fiskalne konsolidacije usmjerenih na očuvanje održivosti javnih finansija kako bi se omogućilo smanjenje budžetskog deficita i stvaranje uslova za postepeno opadanje javnog duga.

Mjere fiskalnog prilagođavanja na strani prihoda budžeta bazirane su na ublažavanju akciznog kalendara za akcize na duvan i akcize na gaziranu vodu sa dodatkom šećera, povećanju visine akcize na etil-alkohol, uvođenju akcize na ugalj, smanjenju zaostalog poreskog duga i zadržavanju više stope poreza na dohodak fizičkih lica od 11%. Aktivnosti na smanjenju poreskog duga u tekućoj godini nastavljaju se kroz sprovođenje Zakona o reprogramu poreskih potraživanja. Pored navedenog, realizuju se aktivnosti usmjerene na unaprjeđenje poreske discipline i bolju naplatu prihoda. U tom cilju, utvrđen je Predlog zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga, koji kroz uvođenje sistema elektronskog praćenja poreskih registar kasa treba da omogući smanjenje neformalne ekonomije, a samim tim i efikasniju naplatu poreskih prihoda.

Kako bi se unaprijedila djelotvornost operativnih funkcija Poreske uprave i omogućila efikasnija naplata poreza i doprinosa iz svih izvora privredne djelatnosti, u toku je implementacija projekta „Reforma poreske administracije“ koji se finansira iz kredita Svjetske banke.

Sa druge strane, u cilju smanjenja ukupne budžetske potrošnje, na strani rashoda budžeta fokus je na racionalizaciji tekuće potrošnje kako bi se stvorili uslovi za povećanje ulaganja za potrebe finansiranja kapitalnih projekata posebno u cilju postizanja ravnomjernijeg regionalnog razvoja. Ograničavanje rasta tekuće budžetske potrošnje, u narednom periodu, očekuje se i od sprovođenja Plana optimizacije javne uprave za period 2018-2020. godina. Naime, imajući u vidu postavljeni cilj Vlade Crne Gore da se broj zaposlenih u javnoj administraciji optimizuje i javna uprava učini efikasnijom, sprovodi se moratorijum na zapošljavanje u javnom sektoru, osim u sektorima od posebnog javnog interesa i uz prethodnu saglasnost Vlade. Pored navedenog, kako bi se stvorile formalne pretpostavke za smanjenje broja zaposlenih, kroz sporazumni raskid radnog odnosa, Vlada je donijela Odluku o otpremnini u slučaju sporazumnog prestanka radnog odnosa zaposlenih u javnom sektoru, kojom su propisani kriterijumi za ostvarivanje isplate otpremnina po ovom osnovu.

Polazeći od navedenog, kretanje prihoda i rashoda Centralnog budžeta Crne Gore u prvoj polovini 2019. godine, dato je u nastavku.

Prihodi budžeta u periodu januar-jun 2019. godine iznosili su 824,0 mil.€ ili 17,2% BDP-a i u odnosu na uporedni period 2018. godine naplata je veća za 60,1 mil.€ ili 7,9%, najvećim dijelom kao rezultat povećanja prihoda od poreza na dodatu vrijednost za 27,7 mil. €, doprinosa 14,5 mil. €, poreza na dobit pravnih lica 4,6 mil. € i akciza 3,1 mil.€. Pozitivno odstupanje ovih kategorija prihoda rezultat je implementacije mjera fiskalne konsolidacije, jačanja fiskalne discipline i efekata sprovođenja Zakona o reprogramu poreskih potraživanja, kao i pozitivnih trendova u makroekonomskom okruženju. U odnosu na plan, prihodi su veći za 20,8 mil. € ili 2,6%.

Izdaci budžeta u posmatranom periodu 2019. godine iznosili su 887,3 mil. € ili 18,5% BDP-a i povećani su za 31,6 mil. € ili 3,7% u odnosu na uporedni period prethodne godine. U odnosu na plan izdaci budžeta su niži za 130,8 mil. € ili 12,9%. Tekuća budžetska potrošnja ostvarena je na nivou od 805,4 mil. € i manja je za 52,2 mil. € ili 6,1% u odnosu na planiranu kao rezultat niže realizacije gotovo svih kategorija izdataka u okviru Tekuće budžetske potrošnje. Kapitalni budžet realizovan je u manjem iznosu od planiranog za 78,6 mil. € dominantno usljed sporijeg povlačenja sredstava za izvođenje prioritetne dionice Autoputa.

Deficit budžeta u periodu januar-jun 2019. godine iznosio je 63,3 mil. € ili 1,3% BDP-a, i niži je za 28,5 mil. € u odnosu na deficit ostvaren u istom periodu prethodne godine. U odnosu na plan deficit je niži za 151,6 mil. € ili 70,6%. U istom periodu ostvaren je **suficit tekućeg budžeta** u iznosu od 18,6 mil.€ ili 0,4% BDP-a, što ukazuje da su tekući izdaci finansirani iz tekućih prihoda, čime je ispunjeno jedno od glavnih pravila fiskalne politike.

Javni dug

Prema Zakonu o budžetu za 2019. godinu, procijenjeno je da će nedostajuća sredstva iznositi 556,0 mil. €. Istim zakonom predviđeno je da će nedostajuća sredstva biti pokrivena dijelom depozita ostavarenih u 2018. godini u iznosu od 180,0 mil. €, zaduženjem na domaćem i međunarodnom tržištu u iznosu od 370,0 mil. €, kao i prihodima od privatizacije u iznosu od 6,0 mil. €.

Od inicijalno planiranog zaduženja od 370,0 mil. €, predviđeno je da 190 mil. € bude obezbijeđeno na domaćem tržištu, prvenstveno kroz emisiju domaćih državnih obveznica, dok je iznos zaduženja od 180,0 mil. € planiran da se ostvari povlačenjem kreditnih sredstava iz postojećeg kredita sa Exim Kina bankom za potrebe realizacije projekta izgradnje prioritetne dionice auto-puta Bar –Boljare.

Kada je riječ o dosadašnjoj realizaciji aktivnosti vezanih za zaduženje, potrebno je istaći da je u prvoj polovini godine emitovano 190,0 miliona € domaćih državnih obveznica. Naime, Ministarstvo finansija je 22. i 23. aprila 2019. godine, emitovalo obveznice u iznosu od 190,0 mil. €, uz mogućnost realizacije emisije u više tranši. Od ovog iznosa, 140 mil. € emitovano je sa rokom dospijeaća od 5 godina i kamatnom stopom od 3,0%, dok je 50,0 mil. € emitovano sa rokom dospijeaća od 7 godina i kamatnom stopom od 3,5%. U okviru prve tranše prodato je 74,8 mil. €, od čega se 50,0 mil.€ odnosi na državnu obveznicu sa rokom dospijeaća do 7 godina, što znači da je ova obveznica već u prvoj tranši realizovana u cjelosti.

Druga tranša emisije domaćih državnih obveznica realizovana je 27. i 28. maja 2019. godine kada je prodato još 67,8 mil.€ obveznice sa rokom dospijeaća od 5 godina, što znači da je od ukupno emitovanih 190,0 miliona €, u prve dvije tranše, prodato 142,6 mil.€, odnosno 75% emisije.

Ukoliko se do kraja godine ne ispune uslovi za realizaciju emisije u cjelosti tj. u iznosu od 190,0 mil. €, planirano je da se preostali iznos do 47,0 mil. € obezbijedi zaduženjem kod domaće ili međunarodne komercijalne banke.

Što se tiče realizacije aktivnosti vezanih za povlačenje sredstava iz kredita sa Exim Kina bankom za potrebe izgradnje prioritetne dionice auto-puta Bar-Boljare, možemo reći da je, od početka godine do do 30. juna ove godine, povučeno ukupno 71,8. mil. američkih dolara, odnosno 52,3 mil. € (prema ugovorenom fiksnom kursu EURUSD 1,13718), dok je iz budžeta Države, u istom period, izdvojeno 5 mil. €.

4. STRUKTURNE REFORME

Program ekonomskih reformi za Crnu Goru za period 2019-2021. godina sadrži agendu od 19 prioriternih mjera. U nastavku teksta je dat prikaz realizacije aktivnosti u okviru navedenih mjera, za prvih šest mjeseci 2019. godine.

Redni broj	Prioritetna reformska mjera	Implementaciono ministarstvo	Faza implementacije ⁹
1	Unapređenje vlasničke, upravljačke i organizacione strukture elektroenergetskih kompanija koje su u dominantnom državnom vlasništvu	Ministarstvo ekonomije	2
2	Unapređenje zakonodavno - regulatornog i institucionalnog okvira za integraciju u regionalno tržište električne energije	Ministarstvo ekonomije	2
3	Kreiranje efikasnog i nezavisnog regulatornog tijela i tijela za bezbjednost u željezničkom saobraćaju	Ministastarstvo saobraćaja	3
4	Podrška investicijama za razvoj i modernizaciju sektora industrije	Ministarstvo ekonomije	3
	➤ Komponenta 1		4
	➤ Komponenta 2		4
5	Podrška investicijama u sektoru proizvodnje hrane u cilju dostizanja standarda EU	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	4
6	Diverzifikacija turističkog proizvoda	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	4
7	Jačanje okvira za prudencioni nadzor i sanaciju banaka	Ministarstvo finansija	4
8	Implementacija novog regulatornog okvira politike javno-privatnog partnerstva i izmjena Zakona o koncesijama	Ministarstvo finansija	4
9	Usvajanje i implementacija Zakona o administrativnim taksama	Ministarstvo finansija	5
10	Donošenje Zakona o elektronskoj fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga i implementacija sistema elektronske fiskalizacije	Ministarstvo finansija	5
11	Unapređenje podrške sektoru mikro, malih i srednjih preduzeća	Ministarstvo ekonomije	4
12	Unapređenje zakonodavnog-regulatornog okvira u cilju smanjenja troškova postavljanja elektronskih komunikacionih mreža velike brzine	Ministarstvo ekonomije	3
13	Jačanje nacionalnog inovativnog ekosistema	Ministarstvo nauke	4
14	Implementacija mjera za olakšanje trgovine u skladu sa STO Sporazumom o trgovinskim olakšicama i CEFTA Dodatnim protokolom 5	Ministarstvo finansija	4
15	Razvoj kvalifikacija i obrazovnih programa u skladu sa potrebama tržišta rada	Ministarstvo prosvjete	5
16	Realizacija praktičnog obrazovanja kod poslodavaca	Ministarstvo prosvjete	5
17	Podrška samozapošljavanju i jačanje lokalnih inicijativa za zapošljavanje	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	2
18	Razvoj usluge dnevnog boravka za starije	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	3
19	Podsticaj za uključivanje djece u sportske aktivnosti	Ministarstvo sporta	0

⁹ 0 - nema implementacije; 1 - implementacija je u pripremi; 2 - početni koraci su preduzeti; 3 - implementacija je u toku sa nekim početnim rezultatima; 4 - implementacija je uspješna; 5 - potpuna implementacija

Prioritetna reformska mjera br 1: Unapređenje vlasničke, upravljačke i organizacione strukture elektroenergetskih kompanija koje su u dominantnom državnom vlasništvu

Kratak opis aktivnosti planiranih za 2019.	Analiza vlasničke, upravljačke i organizacione strukture elektroenergetskih kompanija koje su u dominantnom državnom vlasništvu i odabir optimalnih vlasničkih i upravljačko-organizacionih modela; početak implementacije odabranih modela kod prioriternih kompanija;
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2019. u prvih šest mjeseci tekuće godine:	Djelimično realizovane
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ukoliko su aktivnosti potpuno ili djelimično realizovane, navesti: <ul style="list-style-type: none"> - Preduzete korake u realizaciji - Vremenski raspored realizacije - Izazove i kašnjenja u realizaciji - Da li će se reforma nastaviti u 2020. godini ➤ Ukoliko realizacija aktivnosti nije otpočela navesti kratak opis i razloge. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ U toku je priprema projektnog zadatka za izradu analize. ➤ Reforma će se nastaviti u 2020. godini.

Prioritetna reformska mjera 2: Unapređenje zakonodavno - regulatornog i institucionalnog okvira za integraciju u regionalno tržište električne energije

Kratak opis aktivnosti planiranih za 2019.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Transponovanje u crnogorske propise i implementacija Regulative (EU) 347/2013 o smjernicama za transevropsku energetska infrastrukturu; 2) transponovanje u crnogorske propise i implementacija Regulative (EU) 1227/2011 o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije; 3) kreiranje modela povezivanja nacionalnog sa susjednim tržištima električne energije; 4) uspostavljanje efikasnog balansnog tržišta električne energije na regionalnom nivou;
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2019. u prvih šest mjeseci tekuće godine:	Djelimično realizovane
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ukoliko su aktivnosti potpuno ili djelimično realizovane, navesti: <ul style="list-style-type: none"> - Preduzete korake u realizaciji - Vremenski raspored realizacije - Izazove i kašnjenja u realizaciji - Da li će se reforma nastaviti u 2020. godini ➤ Ukoliko realizacija aktivnosti nije otpočela navesti kratak opis i razloge. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Pripremljen je Nacrt zakona kojim se transponuje Regulativa (EU) 347/2013 o smjernicama za transevropsku energetska infrastrukturu i sprovedena javna rasprava u prvom kvartalu 2019. U toku su korekcije Nacrta zakona u skladu sa sugestijama Sekretarijata za zakonodavstvo. Reforma će se nastaviti u 2020. godini. 2) U toku je priprema nacrta propisa kojim će se izvršiti transponovanje Regulative (EU) 1227/2011 o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije. Reforma će se nastaviti u 2020. godini. 3) U cilju krieranja modela povezivanja nacionalnog sa tržištima električne energije Albanije, Italije i Srbije, osnovana je Radna grupa AIMS. Članovi Radne grupe AIMS su predstavnici operatora prenosnih sistema i berzi električne energije iz navedenih država, dok regulatorne agencije imaju ulogu

	<p>posmatrača. U toku je sprovođenje odgovarajućih analiza. Reforma će se nastaviti u 2020. godini.</p> <p>4) U cilju stvaranja uslova za uspostavljanje regionalnog balansnog tržišta električne energije, CGES ostvaruje saradnju na razmjeni tercijarne balansne energije sa operatorima prenosnih sistema Srbije (EMS) i Bosne i Hercegovine (NOSBiH). CGES je postao član sa statusom posmatrača u IGCC (European Imbalance Netting cooperation - evropske kooperacije za poravnanje debalansa) i prijavio se za članstvo u MARI (European Tertiary balancing energy cooperation - evropske kooperacije za razmjenu tercijarne balansne energije). U okviru bloka Crne Gore, Srbije i Sjeverne Makedonije (SMM bloka) radi se na uspostavljanju regionalne Imbalance Netting kooperacije. Tokom jula 2019. godine izvršeno je testiranje rada optimizacionog modula i trenutno se radi na otklanjanju uočenih nedostataka. Reforma će se nastaviti u 2020. godini.</p>
--	---

Prioritetna reformska mjera 3: Kreiranje efikasnog i nezavisnog regulatornog tijela i tijela za bezbjednost u željezničkom saobraćaju

<p>Kratak opis aktivnosti planiranih za 2019.</p>	<p>Primjena novog Zakona o državnoj upravi i usvajanje novog Zakona o željeznici</p>
<p>Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2019. u prvih šest mjeseci tekuće godine:</p>	<p>Planirane aktivnosti su djelimično realizovane. Primjenom novog Zakona o državnoj upravi Uprava za željeznice (ranije Direkcija za željeznice) je postala samostalan organ za razliku od prethodnog perioda kada je bila organ u sastavu Ministarstva saobraćaja i pomorstva, a implementacijom novog Zakona o željeznici će joj biti definisana nadležnost u skladu sa EU regulativama i dat veći stepen nezavisnosti u radu.</p>
<p>➤ Ukoliko su aktivnosti potpuno ili djelimično realizovane, navesti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Preduzete korake u realizaciji - Vremenski raspored realizacije - Izazove i kašnjenja u realizaciji - Da li će se reforma nastaviti u 2020. godini <p>➤ Ukoliko realizacija aktivnosti nije otpočela navesti kratak opis i razloge.</p>	<p>Direkcija za željeznice od 01.01.2019. godine promjenila je naziv u Upravu za željeznice i prema Zakonu o državnoj upravi dobila je veći stepen samostalnosti u radu, odnosno samostalno postupa u svim regulatornim postupcima prema upravljaču infrastrukture i prevoznicima.</p> <p>Pripremljen je nacrt novog Zakona o željeznici i u III kvartalu 2019. godine će biti realizovana javna rasprava o ovom nacrtu.</p> <p>Kako poslove iz svoje nadležnosti Uprava za željeznice uspješno realizuje više od 5 godina, izazov u realizaciji se prepoznaje u sporom pribavljanju, odnosno čekanju na mišljenja Evropske Komisije (Brisel) na tekst nacrta Zakona.</p> <p>Reformska mjera se nastavlja u 2020. godini kada će početi primjena novog Zakona o željeznici i testiraće se sva rješenja u radu regulatora – Uprave za željeznice.</p>

Prioritetna reformska mjera 4: Podrška investicijama za razvoj i modernizaciju sektora industrije

<p>Kratak opis aktivnosti planiranih za 2019.</p>	<p>Komponenta 1: Podsticanje novih investicija u proizvodnom sektoru i sektoru usluga, proširenje ili diverzifikacija postojećih proizvodnih kapaciteta, u čijem je fokusu novo zapošljavanje- Programska linija za podsticanje direktnih investicija (Program za unapređenje konkurentnosti privrede za 2019. godine)</p> <p>Komponenta 2: Podsticanje investicija za tehnološku modernizaciju kroz nabavku nove ili polovne proizvodne opreme, kao i novih djelova/specijalizovanih alata neophodnih za stavljanje u pogon neiskorišćenih mašina- Programska linija za modernizaciju prerađivačke industrije (Program za unapređenje konkurentnosti privrede za 2019. godinu)</p>
<p>Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2019. u prvih šest mjeseci tekuće godine:</p>	<p>Komponenta 1: implementacija je u toku sa nekim početnim rezultatima</p> <p>Komponenta 2: implementacija je uspješna</p>
<p>➤ Ukoliko su aktivnosti potpuno ili djelimično realizovane, navesti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Preduzete korake u realizaciji - Vremenski raspored realizacije - Izazove i kašnjenja u realizaciji - Da li će se reforma nastaviti u 2020. godini <p>➤ Ukoliko realizacija aktivnosti nije otpočela navesti kratak opis i razloge.</p>	<p>Komponenta 1: Na osnovu Uredbe o podsticanju direktnih investicija, odnosno Ugovora o korišćenju sredstava iz 2016. godine i ostvarivanja pune zaposlenosti predviđene investicionim projektom i realizacije investicionog projekta, čime su se stekli uslovi za isplatu preostalog dijela subvencije, u II Q 2019. godine izvršena je isplata III rate za dva preduzeća u ukupnom iznosu od 120.000€. Na ovaj način je u potpunosti zaokružen investicioni ciklus i ostvareno predviđeno zapošljavanje po osnovu svih 6 projekata, započetih 2016.g.</p> <p>Takođe, u I Q 2019. godine je usvojena Uredba o dodjeli sredstava za podsticanje direktnih investicija i unapređenje konkurentnosti privrede" ("Uredba o podsticanju direktnih investicija" stavljena van snage) i Program za unapređenje konkurentnosti privrede za 2019. godinu, i u okviru njega Programska linija za podsticaj direktnih investicija.</p> <p>Javni oglas je objavljen 4. aprila 2019. godine, sa rokom za dostavljanje prijava do 30. septembra 2019. godine.</p> <p>Do kraja II Q 2019. godine, pristigle su tri prijave. Proces javnog otvaranja, ocjene administrativne ispravnosti i usklađenosti sa razvojnim planovima CG, kao i vrednovanje ispravnih prijava se očekuje u narednom periodu, u skladu sa definisanim procedurama.</p>
<p>➤ Ukoliko su aktivnosti potpuno ili djelimično realizovane, navesti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Preduzete korake u realizaciji - Vremenski raspored realizacije - Izazove i kašnjenja u realizaciji - Da li će se reforma nastaviti u 2020. godini <p>➤ Ukoliko realizacija aktivnosti nije otpočela navesti kratak opis i razloge.</p>	<p>Komponenta 2: Za ovaj vid podrške, sa ciljem jačanja konkurentnosti privrednih subjekata, unaprjeđenje poslovanja, produktivnosti i profitabilnosti kroz usvajanje novih tehnologija, 4. aprila t.g. raspisan je Javni oglas u za prijavu svih zainteresovanih subjekata. Na isti je, u prvoj polovini godine pristiglo 8 zahtjeva, od strane firmi koje posluju u oblasti papirne i drvne industrije, proizvodnje opreme, namještaja i građevinske stolarije. Javni poziv biće otvoren do utroška raspoloživih sredstava, odnosno, najkasnije do 10. decembra 2019. god.</p> <p>Komisija Ministarstva ekonomije, nakon kompletiranja dokumentacije i završetka cjelokupne procedure, odobrila je 1 prijavu, po osnovu koje je isplaćeno 19.500€, dok ukupna</p>

	vrijednost nabavljene opreme iznosi 97.500€. U smislu ostalih prijavljenih učesnika, nakon podnošenja prijava slijede konačni pregovori u vezi nabavke, prikupljanje dokumentacije i njeno razmatranje/odobranje kreditnog zahtjeva od strane IRF. Nakon toga, slijedi dodatna provjera od strane Komisije Ministarstva ekonomije za dodjelu bespovratnih sredstava i, u zavisnosti od opravdanosti, dodjela subvencija.
--	--

Prioritetna reformska mjera 5: Podrška investicijama u sektoru proizvodnje hrane u cilju dostizanja standarda EU

Naziv prioritetne mjere 5	
Kratak opis aktivnosti planiranih za 2019.	Realizacija Mjere 1- Investicije u fizički kapital poljoprivrednih gazdinstava i Realizacija Mjere 3- Investicije u fizički kapital vezano za preradu poljoprivrednih i proizvoda ribarstva
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2019. u prvih šest mjeseci tekuće godine:	Djelimično realizovane
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ukoliko su aktivnosti potpuno ili djelimično realizovane, navesti: <ul style="list-style-type: none"> - Preduzete korake u realizaciji - Vremenski raspored realizacije - Izazove i kašnjenja u realizaciji - Da li će se reforma nastaviti u 2020. godini ➤ Ukoliko realizacija aktivnosti nije otpočela navesti kratak opis i razloge. 	<ul style="list-style-type: none"> - Odrađena administrativna i kontrola na licu mjesta za pristigle zahtjeve, nakon čega su potpisani ugovori o dodjeli podrške sa podnosiocima zahtjeva koji su ispunili uslove javnih poziva. U toku je realizacija investicija na terenu, nakon čega će potpisnici Ugovora koji uspješno realizuju investiciju podnijeti Zahtjev za isplatu sredstava podrške. Zahtjevi za isplatu podrške koji su pristigli se obrađuju administrativno i terenski nakon čega će uslijediti isplata sredstava podrške. - Potpisnici Ugovora o podršci imaju na raspolaganju godinu dana da realizuju investiciju. - Glavni razlozi kašnjenja sa potpisivanjem Ugovora o podršci je veliki broj pristiglih zahtjeva, dok će eventualni problem prilikom realizacije biti pretfinansiranje projekata. - Planirano je da se realizacija ove dvije mjere nastavi i u narednom periodu. <p>Za Mjeru 1 - Investicije u fizički kapital poljoprivrednih gazdinstava: Broj podnijetih zahtjeva: 389 Broj odobrenih zahtjeva: 185 Broj podnijetih zahtjeva za isplatu: 2 Vrijednost ugovorenih zahtjeva: 7.366.083,07 EUR (s PDV-om) Vrijednost realizovanih ugovora (podnijet zahtjev za isplatu): 508,727.35 EUR (bez PDV-a), potencijalna podrška: 355,804.17 EUR.</p> <p>Za Mjeru 3 - Investicije u fizički kapital vezano za preradu poljoprivrednih i ribljih proizvoda: Broj podnijetih zahtjeva: 45 Broj odobrenih zahtjeva: 20 Broj podnijetih zahtjeva za isplatu: 0 Vrijednost ugovorenih zahtjeva: 11.865.771,71 EUR (s PDV-om)</p>

Prioritetna reformska mjera 6: Diverzifikacija turističkog proizvoda

Kratak opis aktivnosti planiranih za 2019.	„Planinarenje i biciklizam“
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2019. u prvih šest mjeseci tekuće godine:	Djelimično realizovane
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ukoliko su aktivnosti potpuno ili djelimično realizovane, navesti: <ul style="list-style-type: none"> - Preduzete korake u realizaciji - Vremenski raspored realizacije - Izazove i kašnjenja u realizaciji - Da li će se reforma nastaviti u 2020. godini ➤ Ukoliko realizacija aktivnosti nije otpočela navesti kratak opis i razloge. 	<ul style="list-style-type: none"> - Održavanje signalizacije i prateće infrastrukture; Održavanje sigurnosne opreme; Zamjena signalizacije; 11.04.2009.– 01.11.2019. - Reforma će se nastaviti u 2020 . godini

Kratak opis aktivnosti planiranih za 2019.	„Program podsticajnih mjera u oblasti turizma“
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2019. u prvih šest mjeseci tekuće godine:	Djelimično realizovane (realizacija se odvija u kontinuitetu od polovine tekuće do polovine naredne godine)
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ukoliko su aktivnosti potpuno ili djelimično realizovane, navesti: <ul style="list-style-type: none"> - Preduzete korake u realizaciji - Vremenski raspored realizacije - Izazove i kašnjenja u realizaciji - Da li će se reforma nastaviti u 2020. godini ➤ Ukoliko realizacija aktivnosti nije otpočela ➤ navesti kratak opis i razloge. 	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacija ugovora iz Programa 2018/2019, raspisivanje javnog poziva za mjere Programa 2019/2020 - U kontinuitetu tokom cijele godine - Nema kašnjenja - Reforma će se nastaviti u 2020 . godini

Kratak opis aktivnosti planiranih za 2019.	„Sva čuda Crne Gore“
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2019. u prvih šest mjeseci tekuće godine:	Realizacija nije otpočela
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ukoliko su aktivnosti potpuno ili djelimično realizovane, navesti: <ul style="list-style-type: none"> - Preduzete korake u realizaciji - Vremenski raspored realizacije - Izazove i kašnjenja u realizaciji - Da li će se reforma nastaviti u 2020. godini ➤ Ukoliko realizacija aktivnosti nije otpočela navesti kratak opis i razloge. 	<ul style="list-style-type: none"> - Otkup priča, anegdota, istorijskih događaja i činjenica i fotografija iz Crne Gore, iz svih gradova, sela, mjesta, za koje postoji pisani trag kao dokaz, a koje mogu biti značajne za turističku valorizaciju, pogotovo lokaliteta poput Prokletija, Komova, Bjelasice, kanjona Mrtvice, doline Lima i Bojane, Pive i Pivskog jezera, Veruše, Njeguša, Šaskog i drugih jezera, Ali Pašinih izvora, Turjaka i drugih lokaliteta, kako vezanih za prirodu i prirodne ljepote ali tako i za kulturu, religiju, kulturno istorijsko nasljeđe itd, koji nijesu dovoljno valorizovani a imaju veliki potencijal. - Aktivnosti u 2019. godini nijesu realizovane

Kratak opis aktivnosti planiranih za 2019.	„Razvoj panoramskih puteva“
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2019. u prvih šest mjeseci tekuće godine:	Djelimično realizovane
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ukoliko su aktivnosti potpuno ili djelimično realizovane, navesti: <ul style="list-style-type: none"> - Preduzete korake u realizaciji - Vremenski raspored realizacije - Izazove i kašnjenja u realizaciji - Da li će se reforma nastaviti u 2020. godini ➤ Ukoliko realizacija aktivnosti nije otpočela navesti kratak opis i razloge. 	<ul style="list-style-type: none"> - Održavanje postojećih staza Nacionalne mreže, održavanje sigurnosne opreme, zamjena signalizacije, održavanje prateće infrastrukture, reprint i promocija vodiča i promotivnog materijala, promocija na on-line platformi, izrada audio-vodiča - U kontinuitetu tokom cijele godine - Nema kašnjenja - Reforma će se nastaviti u 2020. godini

Prioritetna reformska mjera 7: Jačanje okvira za prudencioni nadzor i sanaciju banaka

Kratak opis aktivnosti planiranih za 2019.	U cilju jačanja okvira za prudencioni nadzor i sanaciju banaka kojim se podstiče finansijska stabilnost, kroz proces harmonizacije zakonodavstva sa novom pravnom tekovinom EU u oblasti finansijskih usluga, u skladu sa dinamikom utvrđenom Programom pristupanja Crne Gore EU 2019-2020, izvršiće se radikalna reforma regulatornog okvira kojim se uređuje bankarsko poslovanje. U tom pravcu, usvojiće se paket od tri zakona: Zakon o kreditnim institucijama, Zakon o sanaciji kreditnih institucija i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banaka, a potom Zakon o dodatnom nadzoru finansijskih konglomerata. Navedeno je u skladu sa preporukom br. 3 u okviru Zajedničkih zaključaka sa sastanka ministara EU i zemalja zapadnog Balkana iz maja 2018. godine.
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2019. u prvih šest mjeseci tekuće godine:	Djelimično realizovane
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ukoliko su aktivnosti potpuno ili djelimično realizovane, navesti: <ul style="list-style-type: none"> - Preduzete korake u realizaciji - Vremenski raspored realizacije - Izazove i kašnjenja u realizaciji - Da li će se reforma nastaviti u 2020. godini ➤ Ukoliko realizacija aktivnosti nije otpočela navesti kratak opis i razloge. 	<p>Mjera je djelimično realizovana.</p> <p>Ministarstvo finansija je, na javnu raspravu, u periodu od 25. januara do 04. marta 2019. godine, objavilo, Nacrt zakona o kreditnim institucijama, Nacrt zakona o sanaciji kreditnih institucija, Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banaka.</p> <p>Takođe, Ministarstvo finansija je, u saradnji sa Centralnom bankom, 27.03.2019. godine, organizovalo, sastanak sa predstavnicima banaka i Udruženja banaka Crne Gore, na operativnom nivou, a 29.03.2019 godine, i Okrugli sto, sa menadžmentom banaka i predstavnicima Udruženja banaka Crne Gore, kako bi u neposrednoj komunikaciji, razmotrili i razjasnili, sve komentare koji su dostavljeni tokom javne rasprave. Tokom sastanka postignut je visok stepen saglasnosti između predstavnika banaka, Centralne banke i Ministarstva finansija.</p> <p>Predlozi zakona su 25.04.2019. godine dostavljeni Evropskoj komisiji, a 06.05.2019. godine Sekretarijatu za zakonodavstvo, radi davanja mišljenja.</p> <p>U toku je finalno usaglašavanje sa sugestijama i komentarima Evropske komisije.</p>

	<p>Saglasnost na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banaka su dali: Sekretarijat za zakonodavstvo - 27.05.2019. godine, Ministarstvo javne uprave - 07.06.2019. godine, Ministarstvo pravde 12.06.2019.godine i Ministarstvo finansija - 14.06.2019.godine. Takodje, Ministarstvo finansija je 14.06. i Ministarstvo javne uprave 7.06.2019. godine dalo saglasnost na Nacrt zakona o kreditnim institucijama i Nacrt zakona o sanaciji kreditnih institucija.</p> <p>Usvajanje Nacrta zakona, u Skupstini Crne Gore, je uslov za dobijanje PBG 2 zajma od Svjetske banke, odnosno Crna Gora je u obavezi da Nacrt zakona donese do kraja oktobra 2019. godine.</p> <p>Zakon o dodatnom nadzoru finansijskih konglomerata je planiran za donosenje u IV kvartalu 2020.godine.</p>
--	---

Prioritetna reformska mjera 8: Implementacija novog regulatornog okvira politike javno-privatnog partnerstva i izmjena Zakona o koncesijama

<p>Kratak opis aktivnosti planiranih za 2019.</p>	<p>Usvajanje i početak implementacije Zakona o javno-privatnom partnerstvu, novog Zakona o javnim nabavkama i izmjena i dopuna Zakona o koncesijama. Obezbeđivanje ekspertske podrške za donošenje podzakonskih akata koji slijede iz Zakona o javno-privatnom partnerstvu, zatim izradu strateškog dokumenta u saradnji sa iskustvima zemalja članica Evropske unije kao najbolje prakse, predstavlja važan preduslov za izradu dokumenta. U tom dijelu od posebne važnosti za donosioce strateškog dokumenta jeste pregled trenutnog stanja sa osvrtom na novi regulatorni okvir.</p>
<p>Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2019. u prvih šest mjeseci tekuće godine:</p>	<p style="text-align: center;">Djelimično realizovane</p>
<p>➤ Ukoliko su aktivnosti potpuno ili djelimično realizovane, navesti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Preduzete korake u realizaciji - Vremenski raspored realizacije - Izazove i kašnjenja u realizaciji - Da li će se reforma nastaviti u 2020. godini <p>➤ Ukoliko realizacija aktivnosti nije otpočela navesti kratak opis i razloge.</p>	<p>U skladu sa Zaključkom Vlade Crne Gore kojim je zaduženo Ministarstvo finansija da pripremi i dostavi Vladi na donošenje akcioni plan za ispunjavanje Strategije razvoja sistema javnih nabavki u Crnoj Gori za period 2019-2020 godine, kao i obavezama iz Programa ekonomskih reformi za Crnu Goru za period 2019-2021. godine, Ministarstvo je pripremiло Akcioni plan – agendu reformi politike javnih nabavki i javno-privatnog partnerstva za period jul 2019 – decembar 2020. godine koji je Vlada je na sjednici od 4. jula 2019. godine i usvojila.</p> <p>Realizacija aktivnosti na pripremi dva propisa od posebne vaznosti za zatvaranje pregovarackog poglavlja 5 - javne nabavke i to Predloga zakona o javno-privatnom partnerstvu i Predloga zakona o javnim nabavkama. Za nastavak daljih aktivnosti iz Akcionog plana neophodno je usvajanja ova dva zakona, što se očekuje do kraja tekuće godine.</p>

Prioritetna reformska mjera 9: Usvajanje i implementacija Zakona o administrativnim taksama

Prioritetna reformska mjera br. 9: Usvajanje i implementacija Zakona o administrativnim taksama	
Kratak opis aktivnosti planiranih za 2019.	Utvrđivanje predloga Zakona o administrativnim taksama i usvajanje u skupštinskoj proceduri
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2019. u prvih šest mjeseci tekuće godine:	Potpuno realizovane
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ukoliko su aktivnosti potpuno ili djelimično realizovane, navesti: <ul style="list-style-type: none"> - Preduzete korake u realizaciji - Vremenski raspored realizacije - Izazove i kašnjenja u realizaciji - Da li će se reforma nastaviti u 2020. godini ➤ Ukoliko realizacija aktivnosti nije otpočela navesti kratak opis i razloge. 	<p>Zakon o administrativnim taksama usvojen je u martu 2019. godine.</p> <p>Donošenju novog Zakona o administrativnim taksama pristupilo se u cilju ukidanja, objedinjavanja i smanjenja administrativnih taksi, u mjeri u kojoj je to moguće, a koje imaju direktnog uticaja na građane i privredu. U vezi sa tim, izvršeno je smanjenje 72 takse (11% od ukupnog broja), ukinuto 49 taksi (7%), dok nijedna taksa nije povećana.</p> <p>Očekuje se da će do kraja godine opštine usaglasiti svoje odluke sa novim zakonom.</p>

Prioritetna reformska mjera 10: Donošenje Zakona o elektronskoj fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga i implementacija sistema elektronske fiskalizacije

Kratak opis aktivnosti planiranih za 2019.	Utvrđivanje predloga Zakona o elektronskoj fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga i usvajanje u skupštinskoj proceduri
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2019. u prvih šest mjeseci tekuće godine:	Potpuno realizovane ¹⁰
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ukoliko su aktivnosti potpuno ili djelimično realizovane, navesti: <ul style="list-style-type: none"> - Preduzete korake u realizaciji - Vremenski raspored realizacije - Izazove i kašnjenja u realizaciji - Da li će se reforma nastaviti u 2020. godini ➤ Ukoliko realizacija aktivnosti nije otpočela navesti kratak opis i razloge. 	<p>Vlada Crne Gore na sjednici od 6. juna 2019. godine utvrdila je Predlog zakona o fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga;</p> <p>Predlog zakona upućen je u skupštinsku proceduru 17. juna 2019. godine i razmatran je na desetoj sjednici prvog redovnog zasijedanja u 2019. godini. Usvojen je na sjednici od 31. jula 2019. godine.</p> <p>Reforma će se nastaviti u 2020. godini u dijelu aktivnosti koje su predviđene za tu godinu.</p>

¹⁰ Ukoliko se za izvještajni period uzme period nakon 31. juna 2019. aktivnost se može tretirati kao da je potpuno realizovana, u suprotnom aktivnost je djelimično realizovana.

Prioritetna reformska mjera 11: Unapređenje podrške sektoru mikro, malih i srednjih preduzeća

Kratak opis aktivnosti planiranih za 2019.	Reformska mjera se odnosi na realizaciju programskih linija finansijske i nefinansijske podrške za MMSP
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2019. u prvih šest mjeseci tekuće godine:	Djelimično realizovane
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ukoliko su aktivnosti potpuno ili djelimično realizovane, navesti: <ul style="list-style-type: none"> - Preduzete korake u realizaciji - Vremenski raspored realizacije - Izazove i kašnjenja u realizaciji - Da li će se reforma nastaviti u 2020. godini ➤ Ukoliko realizacija aktivnosti nije otpočela navesti kratak opis i razloge. 	<p>Realizacija programa finansijske podrške: Ministarstvo ekonomije pripremiolo je Program za unapređenje konkurentnosti privrede 2019, u okviru kojeg su objedinjene programske namijenjene razvoju preduzetništva i sektora MSP. U nastavku je predstavljena realizacija za 6 mjeseci 2019. godine, po sljedećim programskim linijama:</p> <p style="padding-left: 40px;">a) <u>Programska linija za unapređenje inovativnosti</u></p> <p>Javni poziv za realizaciju Programa za unapređenje konkurentnosti privrede 2019, raspisan je 04. aprila sa trajanjem 30. septembra 2019.godine. Zaključno sa 30.06.2019. godine, ugovorena su 3 projekta u ukupnom iznosu 15,360.00 €. Ukupan budžet koji je opredijeljen za realizaciju Programa za unapređenje inovativnosti MSP za 2019. godinu iznosi 50.000,00 €, a iznos sredstava subvencije po preduzeću je do 3.500,00 €, bez PDV.</p> <p style="padding-left: 40px;">b) <u>Programska linija za uvođenje međunarodnih standarda poslovanja</u></p> <p>Javni poziv za realizaciju Programa za unapređenje konkurentnosti privrede 2019, raspisan je 04. aprila sa trajanjem 30.septembra 2019.godine. Programska linija za uvođenje međunarodnih standarda je dodatno unaprijeđena kroz podršku za dodatne standarde koji se odnose na IT sektor, energetska efikasnost i sektor turizma. Zaključno sa 30.06.2019. godine, ugovoreno je 46 projekata preduzeća u ukupnom iznosu 168,698.75 €.</p> <p style="padding-left: 40px;">c) <u>Programska linija za razvoj klastera</u></p> <p>Javni poziv za realizaciju Programa za unapređenje konkurentnosti privrede 2019, raspisan je 04. aprila sa trajanjem 30.septembra 2019. godine.</p> <p>Zaključno sa 30.06.2019. godine, ugovorena je podrška za projekte od strane 2 klastera, ukupne vrijednosti 10.764,14€. Klasteri su u obavezi da završe ugovorene obaveze do 10. decembra 2019. godine. Ukupan budžet koji je opredijeljen za realizaciju Programa za razvoj klastera za 2019. godinu iznosi 150.000,00 €, a iznos sredstava subvencije po preduzeću je do 15.000,00 €, bez PDV.</p> <p style="padding-left: 40px;">d) <u>Priprema pilot grant šeme za inovativna MMSP i klastere (IPA 2014)</u></p> <p>U toku je priprema poziva za objavu pilot grant šeme za inovativna MMSP i klastere. Pilot grant šema je planirana da bude sprovedena po principu dodjele vaučera – “Innovation vouchers”, a aktivnosti koje mogu biti finansirane su savjetodavne i ekspertске usluge za unapređenje poslovanja MSP i klastera. Planirano je da se Javni poziv objavi do kraja 2019. godine.</p> <p style="padding-left: 40px;">e) <u>Implementacija LGF COSME kreditnih garancija</u></p> <p>Investiciono-razvojni fond je u martu 2019. godine potpisao garantni aranžman sa Evropskim Investicionim Fondom, u okviru COSME programa za segment kreditnih</p>

garancija (Loan Guarantee Facility) za rizične kategorije, u vrijednosti od 70 mil€. U toku je izrada pravilnika i kriterijuma za apliciranje za navedenu vrstu garancija, a planirani početak realizacije COSME inicijative je kraj III kvartala 2019.

f) Promotivne aktivnosti i obuke za korišćenje instrumenta ulaganja u vlasnički kapital ENIF fonda

U okviru implementacije novog finansijskog instrumenta ulaganja u vlasnički kapital za start up i inovativna MSP preduzeća (WB EDIF program-ENIF fond za inovativna preduzeća, u okviru kojeg je IRFCG jedan od investitora), odobreno je finansiranje 2 start up preduzeća iz Crne Gore. Ukupna vrijednost investicijau venture kapital iznosi 430.000€.

Realizacija programa *nefinansijske* podrške:

a) Programska linija za podršku razvoju preduzetništva

Ministarstvo ekonomije je u periodu od 02.04.-31.05. 2019. godine, objavilo I Javni poziv za programsku liniju za razvoj preduzetništva. U toku trajanja I Javnog poziva, primljeno je 12 aplikacija, od kojih 2 aplikacije nijesu zadovoljile osnovne kriterijume i uslove definisane Javnim pozivom. Ostalih 10 kandidata pohađali su preduzetničke cikluse edukacije nakon čega su stekli pravo da njihova biznis ideja uđe u dalje razmatranje. Ukupno 9 biznis planova upućeno je IRFCG na konačno odlučivanje tokom juna 2019. godine. Ukupni iznos zahtijevanih kreditnih sredstava za 9 kandidata iznosi 335.000 € kojima je predviđeno otvaranje 21 novo radno mjesto.

b) Programska linija za pružanje mentoring usluga

U okviru realizacije II faze projekata „Uspostavljanje i promocija mentoring usluga u malim i srednjim preduzećima u zemljama zapadnog Balkana“, tokom 2019. godine obučeno je 12 novih mentora u cilju nadogradnje postojećeg znanja za pružanje usluga za MSP. Mentori su prošli obuku u okviru sljedećih modula: mentoring za postojeća i start-up preduzeća, marketing, proizvodni menadžment, poslovna komunikacija, razvoj ljudskih resursa, finansijski menadžment i pisanje biznis plana.

Javni poziv je raspisan u maju 2019. godine, za izbor korisnika mentoring usluga na koji je apliciralo 18 preduzeća, od kojih je 10 zadovoljilo uslove i kriterijume Javnog poziva. Planirano je da pružanje mentoring usluga za nove korisnike bude završeno do kraja 2019. godine.

c) Pružanje savjetodavnih usluga EEN Montenegro

U prvih 6 mjeseci 2019. godine EEN Montenegro je bila koorganizator 6 poslovnih susreta u okviru raznih konferencija i sajmova u regionu, dok je u maju 2019. bila domaćin poslovnih susreta IV EUSAIR Forumu koji je okupio preko 100 predstavnika MSP i raznih organizacija iz Jadransko Jonske regije kao i mnoge predstavnike EK. Zahvaljujući ovim poslovnim susretima potpisano je 7 ugovora o saradnji između crnogorskih MSP i inostranih partnera. Za prvih 6 mjeseci 2019. godine pruženo je 18 savjetodavnih usluga crnogorskim MSP o raznim EU temama (mogućnosti finansiranja, pronalaženje partnera itd).

Prioritetna reformska mjera 12: Unapređenje zakonodavnog-regulatornog okvira u cilju smanjenja troškova postavljanja elektronskih komunikacionih mreža velike brzine

Kratak opis aktivnosti planiranih za 2019.	U PER 2019-2021. godina, za 2019. godinu, planirane su sljedeće aktivnosti: Utvrđivanje predloga Zakona o pristupu i postavljanju elektronskih komunikacionih mreža velike brzine na Vladi Crne Gore, završetak procesa mapiranja, ispitivanje tržišnog potencijala, rad na izradi nacionalnog plana za proširenje širokopojasnog pristupa i pokrivenosti stanovništva pristupnim mrežama nove generacije.
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2019. u prvih šest mjeseci tekuće godine:	Djelimično realizovane
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ukoliko su aktivnosti potpuno ili djelimično realizovane, navesti: <ul style="list-style-type: none"> - Preduzete korake u realizaciji - Vremenski raspored realizacije - Izazove i kašnjenja u realizaciji - Da li će se reforma nastaviti u 2020. godini ➤ Ukoliko realizacija aktivnosti nije otpočela navesti kratak opis i razloge. 	<p>Aktivnost “Utvrđivanje predloga Zakona o pristupu i postavljanju elektronskih komunikacionih mreža velike brzine na Vladi Crne Gore”: pripremljen je Predlog Zakona i poslat Evropskoj komisiji na davanje mišljenja.</p> <p>Aktivnost “Završetak procesa mapiranja”: Shodno AP Strategije razvoja informacionog društva za 2019. godinu, u toku 2019. godine je nastavljen proces mapiranja telekomunikacione infrastrukture. Završetak mapiranja se očekuje do kraja tekuće godine.</p> <p>Aktivnosti „ispitivanje tržišnog potencijala“ i „Izrada nacionalnog plana za proširenje širokopojasnog pristupa i pokrivenosti stanovništva pristupnim mrežama nove generacije“: Na dvadesetom sastanku Upravnog odobra Zapadnobalkanskog investicionog okvira, koji je održan u Berlinu, Evropska unija je Crnoj Gori dodijelila dodatnih 0,6 miliona eura za pripremu projektne dokumentacije za projekat “Razvoj infrastrukture za širokopojasni pristup internetu”.</p>

Prioritetna reformska mjera 13: Jačanje nacionalnog inovativnog ekosistema

Naziv prioritetne mjere nacionalni ekosistem	
Kratak opis aktivnosti planiranih za 2019.	Aktivnosti u 2019. odnose se na: <ol style="list-style-type: none"> 1. Program grantova za inovacije 2. Program centara izvrsnosti 3. Konkurs za grantove za naučnoistraživačke projekte 4. Šemu stipendija za doktorske studije 5. Mjeru 2.4. „Podrška zapošljavanju doktora nauka u akademskim institucijama i/li privredi“ (IPA II, Sektor „Obrazovanje, zapošljavanje i socijalna politika“) 6. Realizaciju ekspertske pomoći u cilju pripreme specifikacije za nabavku opreme za dvije laboratorije IPC “Tehnopolis” i data centra 7. Osnivanje i izradu dizajna za NTP u Podgorici 8. EUIF „Priprema za efikasno funkcionisanje NTP u Podgorici“ 9. Aktivnosti na osnivanju Kancelarije za tehnološki transfer na UCG (UCG)

	<p>10. Aktivnosti će obuhvatati početak Pripremne faze za Međunarodni institut za održive tehnologije na prostoru Jugoistočne Evrope (SEEIIST)</p> <p>11. Program podsticanja inovativnih startupova</p>
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2019. u prvih šest mjeseci tekuće godine:	Djelimično realizovane (realizacija svih aktivnosti je u toku i teče u skladu sa planiranom dinamikom)
<p>➤ Ukoliko su aktivnosti potpuno ili djelimično realizovane, navesti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Preduzete korake u realizaciji - Vremenski raspored realizacije - Izazove i kašnjenja u realizaciji - Da li će se reforma nastaviti u 2020. godini <p>➤ Ukoliko realizacija aktivnosti nije otpočela navesti kratak opis i razloge.</p>	<p>1. Program grantova za inovacije</p> <p>Realizacijom Programa za dodjelu grantova za inovativne projekte (2018-2020), odnosno istoimenog Konkursa, nakon dvostepene međunarodne evaluacije, za sufinansiranje je prihvaćeno 10 grantova za inovativne projekte. Ukupna vrijednost odobrenih inovativnih projekata je 1.172.529 eura, dok je iznos sufinansiranja Ministarstva nauke (grantovi) 730.834 eura.</p> <p>Nakon usvajanja Strategije pametne specijalizacije (2019-2024), uslijedilo je usvajanje Kolaborativnog programa za inovacije (2019-2024) (preimenovan je prošlogodišnji program), koji se oslanja na prioritete utvrđene u Strategiji i jedan je od njenih je implementacionih instrumenata. Kolaborativnim programom planirana je realizacija najmanje dva Konkursa za dodjelu grantova za inovativne projekte, od kojih je prvi objavljen 05. jula 2019. godine u ukupnom iznosu sredstava od 700.000 eura. Rok za dostavljanje projektnih prijedloga je 20. septembar 2019. godine. Ugovaranje projekata očekuje se u decembru 2019. godine.</p> <p>U izvještajnom periodu, po osnovu uplate sredstava za drugu tranšu već odobrenih inovativnih projekata, Ministarstvo nauke je utrošilo 79.582,08 eura.</p> <p>2. Program centara izvrsnosti</p> <p>Konkurs za uspostavljanje centara izvrsnosti objavljen je 28. septembra 2018. godine, s rokom za dostavljanje projektnih prijava 29. mart 2019. godine. Prva faza međunarodne ekspertske evaluacije 8 pristiglih prijava na Konkurs završena je krajem juna 2019. godine, dok je druga faza evaluacije zakazana za kraj avgusta. Ugovaranje se očekuje krajem oktobra 2019. godine. Budžet za finansiranje programa Centara izvrsnosti iznosiće do 1.000.000 eura na trogodišnjem nivou iz sredstava Ministarstva nauke.</p> <p>3. Konkurs za grantove za naučnoistraživačke projekte</p> <p>Konkurs za dodjelu grantova za naučnoistraživačke projekte, objavljen je u 2018. godini i do isteka roka za prijavljivanje pristigle su 72 prijave projekata. Ministarstvo nauke je krajem februara 2019. godine završilo proces evaluacije i prihvatilo za sufinansiranje 15 naučnoistraživačkih projekata. Pojedinačni grant Ministarstva iznosi do 100.000 €, odnosno do 130.000 € ukoliko se projektom predviđa i zapošljavanje mladih istraživača, doktoranada i/ili postdoktoranada. Realizacija ovih projekata počela je 1. aprila 2019. godine, dok je ukupna vrijednost projekata 1.541.768 eura, od čega sufinansiranje Ministarstva nauke (grantovi) iznosi 1.218.7861,20 eura.</p> <p>U izvještajnom periodu za namjene ovih projekata Ministarstvo nauke je uplatilo 677.446,22 eura.</p> <p>4. Šema stipendija za doktorske studije</p>

U toku je realizacija prve godine za 19 odobrenih stipendija za doktorska istraživanja po osnovu Javnog poziva za dodjelu stipendija za doktorska istraživanja na univerzitetima u Crnoj Gori u 2018/ 2019. godini. Riječ je o prvom u nizu javnih poziva, sa ciljem da se za tri godine formira kritična masa od oko 50 mladih istraživača, koji će se baviti istraživanjima na puno radno vrijeme. Ukupan iznos odobrenih sredstava za ovu namjenu za period od 3 godine je 746.700,00 eura.

Ministarstvo nauke objavilo je drugi Javni poziv za dodjelu stipendija za doktorska istraživanja na univerzitetima u Crnoj Gori u 2019/ 2020. godini 24. aprila 2019.g. Do isteka roka za prijavljivanje (25. jun 2019. g.) dostavljene su 33 prijave, čija evaluacija je u toku.

5. Mjera 2.4. „Podrška zapošljavanju doktora nauka u akademskim institucijama i/li privredi” (IPA II, Sektor „Obrazovanje, zapošljavanje i socijalna politika”)

Ministarstvo nauke je trenutno u fazi evaluacije kompletnih prijava (full applications) za dodjelu grantova za inovativne projektne ideje u okviru IPA II Sektorskog operativnog programa za obrazovanje, zapošljavanje i socijalnu politiku (SOPEES) 2015-2017. Ukupan iznos sredstava za grantove je 1 milion eura, a na osnovu javnog poziva za podnošenje projektnih koncepata (concept note) do isteka roka za prijavljivanje (18. mart 2019.g.) pristiglo je 47 prijava, od kojih je 23 odabrano za fazu evaluacije pune prijave. Potpisivanje ugovora za odabrane projektne ideje očekuje se u novembru 2019. godine.

U okviru istog Sektorskog operativnog programa, odobreno je i 117.647,06 € za tehničku podršku (technical assistance) u pripremi i implementaciji gorenavedenih projekata.

6. Realizacija ekspertske pomoći u cilju pripreme specifikacije za nabavku opreme za dvije laboratorije IPC “Tehnopolis” i data centra

Specifikacija opreme za IPC “Tehnopolis”, obuka kadra IPC “Tehnopolis” i ekspertska podrška finalizaciji Strategije pametne specijalizacije (S3) odobreni su po osnovu Ugovora o tehničkoj pomoći potpisanog sa francuskom ekspertskom kućom “ExpertiseFrance” u novembru 2018. godine -realizacija ugovora je u toku. Finalizovane su aktivnosti koje se odnose na S3 specifikaciju opreme za dvije laboratorije Tehnopolisa i Data Centar.

Tenderski paket za nabavku opreme za dvije laboratorije Tehnopolisa i Data Centar kompletirani su i predati u CFCU, 22. jula 2019. godine. Ukupna vrijednost opreme je 1 milion eura.

7. Osnivanje i izradu dizajna za NTP u Podgorici

Ugovor o osnivanju NTP, zaključen između Vlade Crne Gore i Univerziteta Crne Gore, usvojen je na sjednici Vlade od 17. januara 2019. godine.

U toku je faza finalizacije pripreme projektne dokumentacije kako bi se mogla nastaviti gradnja objekta u Podgorici koji je predviđen za potrebe smještaja NTP, a koji se nalazi u kampusu Univerziteta Crne Gore. Konsultantska kompanija (ING-INVEST d.o.o.), izabrana po osnovu posebnog Konkursa, izradila je pripremu za tehničku dokumentaciju za adaptaciju zgrade NTP-a, što je finansirano iz sredstava kredita Svjetske banke, u okviru HERIC

projekta, u iznosu od 121.000,00 eura. Takođe, po osnovu posebnog Konkursa izabran je konsultant čiji je zadatak priprema vizuelnog identiteta i web portal NTP-a u iznosu od 3.900,00 eura.

Očekuje se raspisivanje tendera za izvođača radova do kraja tekuće godine, kako bi se tokom 2020. godine privela kraju adaptacija objekta, koji će biti funkcionalan i priveden novoj namjeni.

U međuvremenu, paralelno će se raditi na jačanju upravljačke strukture NTP, razvoju budućih programa i servisa koji će biti ponuđeni zajednici, kao i međunarodnom umrežavanju i pronalaženju strateških partnera.

8. EUIF „Priprema za efikasno funkcionisanje NTP u Podgorici“

Po osnovu Finansijskog sporazuma za Godišnji akcijski program za Crnu Goru za 2017. godinu (potpisan 17. decembra 2018. godine) Direktor za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći (CFCU) Ministarstva finansija, u svojstvu implementacionog/ugovornog tijela je, u saradnji sa jedinicom zaduženom za implementaciju projekata u Ministarstvu nauke (PIU), pripremio paket tenderske dokumentacije za ugovor o uslugama „Podrška procesu osnivanja prvog Naučno-tehnološkog parka z Crnoj Gori“. Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori (EUD) je zvanično odobrila tenderski dosije 02. jula 2019. godine (Ref.Ares (2019) 4181384), dok je CFCU pokrenuo tender 04. jula 2019. godine. Rok za dostavljanje ponuda je 06. avgust 2019. godine nakon čega će biti sproveden postupak ocjenjivanja dostavljenih ponuda. Prema planu nabavki i planu plaćanja za jul 2019. godine koji priprema CFCU, zaključivanje ugovora sa odabranim ponuđačem očekuje se 15. novembra 2019., a po istom dokumentu, završetak ugovora planiran je za 15. aprila 2020. godine.

9. Aktivnosti na osnivanju Kancelarije za tehnološki transfer na UCG (UCG)

Kancelarija za tehnološki transfer planirana je u usvojenom Aktu o sistematizaciji Instituta „Centar izvrsnosti u istraživanju i inovacijama“. Usvajanje Strategije intelektualne svojine Univeziteta Crne Gore očekuje se do kraja 2019. godine, kada će i aktivnosti na uspostavljanju Kancelarije biti detaljnije definisane.

10. Aktivnosti će obuhvatati početak Pripreme faze za Međunarodni institut za održive tehnologije na prostoru Jugoistočne Evrope (SEEIIST)

Priprema faza SEEIIST projekta (Faza izrade Studije dizajna) podrazumijeva izradu Detaljne projektne studije, Biznis plana, kao i utvrđivanje uslova za lokaciju.

Memorandum o okviru saradnje za SEEIIST, koji utvrđuje zajedničke aktivnosti zemalja učesnica projekta u realizaciji Pripreme faze, potpisan je od strane šest premijera Regiona tokom Samita Berlinskog procesa koji je održan 05. jula 2019. u Poznanju, Poljskoj.

Uspostavljena je **Projektna grupa**, čiji su članovi eksperti iz Zapadne Evrope, ali i Regiona. Koordinator je renomirani njemački naučnik, dr. Horst Wenninger. Uspostavljene su i tri radne grupe, i to: I za dizajn akceleratora, II za aspekte istraživanja i razvoja

	<p>(biomedicinska istraživanja) i III za pravne aspekte, Biznis plan i uslove za lokaciju.</p> <p>Generalni direktorat za istraživanja i inovacije (DG RTD) Evropske komisije je prepoznao značaj projekta i pružio prvu finansijsku podršku od milion eura (ugovorena sredstva), koja je omogućila početak Pripremne faze.</p> <p>U toku je priprema za poziv „Studija dizajna“ u okviru EU Okvirnog programa za istraživanja i inovacije „Horizont 2020“, dio Istraživačka infrastruktura, koji je objavljen u julu o.g. Ovaj poziv je ključan za obezbjeđivanje dodatnih 3 miliona eura, koji su neophodni za završetak Studije dizajna, odnosno Pripremne faze. Kick-off sastanak koji će ozvaničiti početak Pripremne faze (Faza Studije dizajna) biće održan 18. septembra 2019. godine u Budvi.</p> <p>11. Program podsticanja inovativnih startupova (2019-2021) Vlada Crne Gore usvojila je Program podsticanja starapova (2019-2021) 27. decembra 2019. godine.</p> <p>Po osnovu Programa realizovano je nekoliko aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objavljen je Konkurs za strateškog partnera za pred-akceleracijski program 26. jula 2019. Rok za dostavljanje prijave je 15. septembar 2019. godine. • Realizuju se 3 nove tačke u Konkursu NIID (podsticanje inovacione kulture, ljetnje i zimske škole u oblastima S3 i gostujući predavači u oblastima S3) koje su podrška realizaciji Programa. Do sada utrošena sredstva za ove namjene su 50.700,00 eura. • Urađena je studija o potrebnim zakonskim izmjenama, koja je finansirana iz sredstava kredita Svjetske banke, u okviru HERIC projekta, u iznosu od 20.300,00 eura dok je U toku formiranje Radne grupe za zakonodavne izmjene. • Uspostavljen dogovor na najvišem nivou za formiranje Savjeta za inovacije i pametnu specijalizaciju i utvrđen njegov sastav (verifikacija na Vladi očekuje se početkom septembra 2019.)
--	---

Prioritetna reformaska mjera 14: Implementacija mjera za olakšanje trgovine u skladu sa STO Sporazumom o trgovinskim olakšicama i CEFTA Dodatnim protokolom 5

Kratak opis aktivnosti planiranih za 2019.	Formiranje kontakt tačaka; Implementacija programa Ovlašćenih privrednih subjekata; Nabavka IT opreme neophodne za uspostavljanje NCTS-a i uključivanje u SEED+ ;
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2019. u prvih šest mjeseci tekuće godine:	Djelimično realizovane
<p>➤ Ukoliko su aktivnosti potpuno ili djelimično realizovane, navesti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Preduzete korake u realizaciji - Vremenski raspored realizacije - Izazove i kašnjenja u realizaciji - Da li će se reforma nastaviti u 2020. godini 	Informacije o kontakt tačkama nadležnih organa za prekograničnu trgovinu (Ministarstvo ekonomije, Ministarstvo finansija, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Uprava carina i Uprava za bezbjednost harne, veterinu i fitosanitarne poslove) dostavljene su Svjetskoj trgovinskoj organizaciji u sklopu Notifikacije o transparentnosti, koja je usvojena na sjednici STO Komiteta za trgovinske olakšice od 25. juna 2019. godine.

<p>➤ Ukoliko realizacija aktivnosti nije otpočela navesti kratak opis i razloge.</p>	<p><i>Predlog Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o uslovima za odobravanje statusa ovlašćenog privrednog subjekta na carinskom području Crne Gore</i>, usvojena je na sjednici Vlade Crne Gore od 18. jula 2019. godine. Uredba je u potpunosti usklađena sa relevantnim propisima Evropske unije u ovoj oblasti. Četiri privredna subjekta (od kojih jedan obavlja poslove zastupanja pred carinskim organom) su dio pilot projekta za dobijanje ovog statusa.</p> <p>Ugovor za nabavku IT opreme neophodne za uspostavljanje NCTS je u cjelosti realizovan u predviđenom roku. Aktivnosti iz ugovora za podršku i ugovora za implementaciju se sprovode po utvrđenoj dinamici. U prvih sedam mjeseci NCTS projekta (kraj novembra 2018. do 30. juna 2019.) radjeno je na gap analizi carinskih propisa u odnosu na EU direktive i Konvenciju o zajedničkom tranzitnom postupku, Sistem za upravljanje garancijama, Sistem za upravljanje rizikom i tranzitnog sistema.</p> <p>Na CEFTA nivou postupak za odabir SEED + menadžera projekata je završen. Planirano je da dva kandidata budu angažirana u cilju ušteda u vremenu.</p> <p>Na nacionalnom nivou, 6. decembra 2018. godine potpisan je Memorandum o saradnji između Uprave carina, Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove i Agencije za lijekove i medicinska sredstva koji predstavlja osnov saradnje i razmjene informacija između ovih organa, a za potrebe implementacije SEED + Projekta. Implementacija projekta očekuje se da će biti odložena za prvi kvartal 2020. godine.</p> <p>Reforma se nastavlja u 2020. godini.</p>
--	--

Prioritetna reformska mjera 15: Razvoj kvalifikacija i obrazovnih programa u skladu sa potrebama tržišta rada

<p>Kratak opis aktivnosti planiranih za 2019.</p>	<p>U skladu sa važećim metodološkim dokumentima, u saradnji sa poslodavcima i drugim relevantnim partnerima, urađeno je petnaest obrazovnih programa i obuka najmanje 250 nastavnika za realizaciju programa. Programi su bazirani na standardima zanimanja i kvalifikacija, sa definisanim ishodima učenja i modulima koji omogućavaju postupnost u sticanju kvalifikacije.</p>
<p>Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2019. u prvih šest mjeseci tekuće godine:</p>	<p>Potpuno realizovane</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ukoliko su aktivnosti potpuno ili djelimično realizovane, navesti: <ul style="list-style-type: none"> - Preduzete korake u realizaciji - Vremenski raspored realizacije - Izazove i kašnjenja u realizaciji - Da li će se reforma nastaviti u 2020. godini ➤ Ukoliko realizacija aktivnosti nije otpočela navesti kratak opis i razloge. 	<ul style="list-style-type: none"> - U sklopu pripreme za izradu programa stručnog obrazovanja u trogodišnjem i četvorogodišnjem urađeno je 65 standarda zanimanja, 50 standarda stručnih kvalifikacija i 15 standarda kvalifikacija nivoa obrazovanja koji su pripremani uz aktivno učešće poslodavaca i njihovih udruženja. Standarde zanimanja i kvalifikacija usvojio je Savjet za kvalifikacije. Nacionalni savjet za obrazovanje usvojio je 15 obrazovnih programa. - U prvih šest mjeseci 2019. godine realizovano je 12 obuka po programima akreditovanim u Katalogu stručnog usavršavanja nastavnika. Obuke je prošlo ukupno 270 nastavnika. Obuke su realizovane u okviru područja rada: mašinstvo, elektrotehnika, građevina, ekonomija, zdravstvo, saobraćaj i dr. Stručno usavršavanje kod poslodavaca obavilo je 136 nastavnika po akreditovanom programu Obuka nastavnika kod poslodavac. Reforma će se nastaviti u 2020. godini.
--	--

Prioritetna reformska mjera 16: Realizacija praktičnog obrazovanja kod poslodavaca

Kratak opis aktivnosti planiranih za 2019.	Kod poslodavca će se u školskoj 2018/2019. godini obrazovati najmanje 500 učenika u dualnom obliku obrazovanja.
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2019. u prvih šest mjeseci tekuće godine:	Potpuno realizovane
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ukoliko su aktivnosti potpuno ili djelimično realizovane, navesti: <ul style="list-style-type: none"> - Preduzete korake u realizaciji - Vremenski raspored realizacije - Izazove i kašnjenja u realizaciji - Da li će se reforma nastaviti u 2020. godini ➤ Ukoliko realizacija aktivnosti nije otpočela navesti kratak opis i razloge. 	<ul style="list-style-type: none"> - U školskoj 2018/2019. godini u dualnom obliku obrazovanja obrazuje se 577 učenika kod više od 200 poslodavaca u 26 stručnih i mješovitih škola, u 18 opština i kroz 15 obrazovnih programa. - Reforma će se nastaviti u 2020. godini.

Prioritetna reformska mjera broj 17: Podrška samozapošljavanju i jačanje lokalnih inicijativa za zapošljavanje

Kratak opis aktivnosti planiranih za 2019.	<p>Navedena mjera se realizuje kroz dva ugovora u okviru Sektorskog operativnog programa za zapošljavanje, obrazovanje i socijalne politike 2015-2017 (tzv. SOPEES) koji se finansira iz Ipe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sprovođenje programa samozapošljavanja kroz dodjelu 400 grantova nezaposlenim licima sa evidencije Zavoda za zapošljavanje kroz tri godišnja poziva 2. Projekat „Dalji razvoj lokalnih inicijativa za zapošljavanje“ koji se odnosi na jačanja lokalnih inicijativa za zapošljavanje sa ciljem unapređenja kapaciteta aktera na lokalnom nivou kroz podršku u indentifikovanju deficitarnih zanimanja, izradi lokalnih strategija i planova za zapošljavanje, te izradu aktivnih mjera tržišta rada prilagođenih lokalnom nivou.
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2019. u prvih šest mjeseci tekuće godine:	Djelimično realizovane

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ukoliko su aktivnosti potpuno ili djelimično realizovane, navesti: <ul style="list-style-type: none"> - Preduzete korake u realizaciji - Vremenski raspored realizacije - Izazove i kašnjenja u realizaciji - Da li će se reforma nastaviti u 2020. godini ➤ Ukoliko realizacija aktivnosti nije otpočela navesti kratak opis i razloge. 	<p>1.U izvještajnom periodu, ZZZCG je pripremio detaljan prijedlog projekta za program samozapošljavanja koji će se sprovoditi do kraja 2022. godine. Prijedlog projekta je odobren i trenutno je u toku procedura ugovaranja između ZZZCG i Ministarstva finansija. Ukoliko bi se ugovor potpisao do septembra 2019. godine, ZZZCG bi krajem septembra/početkom oktobra 2019. godine objavio prvi Poziv za dodjelu grantova za samozapošljavanje nezaposlenim licima sa evidencije vrijednosti oko 1,2 miliona eura. Plan za objavljivanje druga dva poziva ostaje za 2020. odnosno za 2021. godinu.</p> <p>2.Ugovor kojim zvanično započinje realizacija projekta „Dalji razvoj lokalnih inicijativa za zapošljavanje“ je potpisan 01.08.2019. godine. Projekat će trajati do početka 2021. godine</p>
--	--

Prioritetna reformska mjera 18: Razvoj usluge dnevnog boravka za starije

<p>Kratak opis aktivnosti planiranih za 2019.</p>	<p>Kroz projekat „Nastavak reforme sistema socijalne zaštite“ koji se realizuje uz tehničku podršku UNDP-ja podržan je rad 10 Dневnih boravka za stare i to: 2 u Danilovgradu, 3 u Nikšiću, po jedan dnevni boravak u Mojkovcu, Plavu, Bijelom Polju, Rožajama i u Prijestonici Cetinje. Prosječan broj korisnika po dnevnom boravku je 20, što znači da je u ovom momentu projektom obuhvaćeno približno 200 korisnika.</p> <p>U 2019.godini planirano je otvaranje tri dnevna boravka za starija lica, za koja su okvirno obezbijeđena sredstva iz budžeta Crne Gore, s tim da će se ukupan iznos naknadno utvrditi i zavisi od učešća lokalnih samouprava.</p>
<p>Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2019. u prvih šest mjeseci tekuće godine:</p>	<p style="text-align: center;">Djelimično realizovane</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ukoliko su aktivnosti potpuno ili djelimično realizovane, navesti: <ul style="list-style-type: none"> - Preduzete korake u realizaciji - Vremenski raspored realizacije - Izazove i kašnjenja u realizaciji - Da li će se reforma nastaviti u 2020. godini ➤ Ukoliko realizacija aktivnosti nije otpočela navesti kratak opis i razloge. 	<p>Otvaranje dnevnog boravka za stare u opštini Petnjica planirano je u III kvartalu 2019. godine.</p> <p>Takođe, započeti su radovi na adaptaciji objekta za potrebe uspostavljanja usluge dnevnog boravka za stare u opštini Kolašin.</p> <p>Shodno navedenom u toku su aktivnosti na otvaranju dva dnevna centra za starija lica, od planiranih tri za 2019.godinu.</p> <p>Reforma će se nastaviti i u 2020.godini.</p>

Prioritetna reformska mjera 19: Podsticaj za uključivanje djece u sportske aktivnosti

Naziv prioritetne mjere	
Kratak opis aktivnosti planiranih za 2019.	Uspostaviti sistem u početku. Raspisivanje javnog poziva u roku od 30 dana od dana donošenja gore navedenog akta; Ministarstvo donosi odluku o izboru sportskih klubova u okviru kojih će sufinansirati uključivanje djece u sportske aktivnosti, u svakoj opštini u Crnoj Gori; Na osnovu odluke zaključuje se ugovor kojim se uređuju međusobna prava i obaveze sportskih klubova i Ministarstva.
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2019. u prvih šest mjeseci tekuće godine:	Realizacija nije otpočela
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ukoliko su aktivnosti potpuno ili djelimično realizovane, navesti: <ul style="list-style-type: none"> - Preduzete korake u realizaciji - Vremenski raspored realizacije - Izazove i kašnjenja u realizaciji - Da li će se reforma nastaviti u 2020. godini ➤ Ukoliko realizacija aktivnosti nije otpočela navesti kratak opis i razloge. 	Realizacija ove mjere nije još otpočela, iz razloga što je planirana za septembar, kada počinje školska godina i zato što završavamo proces usklađivanja rada, organizacije i opštih akata sportskih organizacija sa Zakonom o sportu. Nakon čega će Ministarstvo, na osnovu uređenog Registra sportskih organizacija, napraviti Javni poziv i izabrati sportke klubove za implementaciju ovog programa.

ANEKS

Tabela 10a Procjena dodatnih troškova mjera strukturnih reformi

<i>Prioritetna reformaska mjera br. 1: Unapređenje vlasničke, upravljačke i organizacione strukture elektroenergetskih kompanija koje su u dominantnom državnom vlasništvu</i>					
Godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
2019	0	0	0	0	0
<i>Prioritetna reformaska mjera br. 2: Unapređenje zakonodavno - regulatornog i institucionalnog okvira za integraciju u regionalno tržište električne energije</i>					
Godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
2019	0	0	0	0	0
<i>Prioritetna reformaska mjera br. 3: Kreiranje efikasnog i nezavisnog regulatornog tijela i tijela za bezbjednost u željezničkom saobraćaju</i>					
Godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
2019	0	0	0	0	0
<i>Prioritetna reformaska mjera br. 4: Podrška investicijama za razvoj i modernizaciju sektora industrije</i>					
Godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
2019	0	0	139 500 ¹¹ ,00€	0	0
<i>Prioritetna reformaska mjera br. 5: Podrška investicijama u sektoru proizvodnje hrane u cilju dostizanja standarda EU</i>					
Godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
2019	0	0	0	0	0
<i>Prioritetna reformaska mjera br. 6: Diverzifikacija turističkog proizvoda</i>					
Godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
2019	0	119 085,00 ¹² €	0	0	119 085,00€
<i>Prioritetna reformaska mjera br. 7: Jačanje okvira za prudencioni nadzor i sanaciju banaka</i>					
Godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
2019	0	0	0	0	0
<i>Prioritetna reformaska mjera br. 8: Implementacija novog regulatornog okvira politike javno-privatnog partnerstva i izmjena Zakona o koncesijama</i>					

¹¹ Budžetsko izdvajanje za 6 mjeseci t.g. po osnovu prve komponente iznosi 120 000€, a druge 19 500€

¹² Ukupno za sve aktivnosti realizovane za prvih šest mjeseci 2019. godine

Godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
2019	0	0	0	0	0
<i>Prioritetna reformaska mjera br. 9: Usvajanje i implementacija Zakona o administrativnim taksama</i>					
Godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
2019	0	0	0	0	0
<i>Prioritetna reformaska mjera br. 10: Donošenje Zakona o elektronskoj fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga i implementacija sistema elektronske fiskalizacije</i>					
Godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
2019	0	0	0	0	0
<i>Prioritetna reformaska mjera br. 11: Unapređenje podrške sektoru mikro, malih i srednjih preduzeća</i>					
Godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
2019	27.780.56 €	169.082.53€	0	0	196.863.09€
<i>Prioritetna reformaska mjera br. 12: Unapređenje zakonodavnog-regulatornog okvira u cilju smanjenja troškova postavljanja elektronskih komunikacionih mreža velike brzine</i>					
Godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
2019	0	0	0	0	0
<i>Prioritetna reformaska mjera br. 13: Jačanje nacionalnog inovativnog ekosistema</i>					
Godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
2019	0	0	1.070.575,36 ¹³	0	1.070.575,36
<i>Prioritetna reformaska mjera br. 14: Implementacija mjera za olakšanje trgovine definisanih STO Sporazumom o trgovinskim olakšicama i CEFTA Dodatnim protokolom 5</i>					
Godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
2019	0	405.138,21€	0	0	405.138,21€
<i>Prioritetna reformaska mjera br. 15: Razvoj kvalifikacija i obrazovnih programa u skladu sa potrebama tržišta rada</i>					
Godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
2019	0	0	0	0	0
<i>Prioritetna reformaska mjera br. 16: Realizacija praktičnog obrazovanja kod poslodavaca</i>					
Godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
2019	0	0	0	0	0

¹³ Uz 1.000.000,00 (DG RTD sredstva za SEEIIST)

Prioritetna reformska mjera br. 17: Podrška samozapošljavanju i jačanje lokalnih inicijativa za zapošljavanje

Godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
2019	0	0	0	0	0

Prioritetna reformska mjera br. 18: Razvoj usluge dnevnog boravka za starije

Godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
2019	0	0	0	0	0

Prioritetna reformska mjera br 19: Podsticaj za uključivanje djece u sportske aktivnosti

Godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
2019	0	0	0	0	0

Tabela 10b: Finansiranje mjere strukturnih reformi

<i>Prioritetna reformska mjera br. 1: Unapređenje vlasničke, upravljačke i organizacione strukture elektroenergetskih kompanija koje su u dominantnom državnom vlasništvu</i>								
Godina	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektni zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Prioritetna reformska mjera br. 2: Unapređenje zakonodavno - regulatornog i institucionalnog okvira za integraciju u regionalno tržište električne energije</i>								
Godina	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektni zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Prioritetna reformska mjera br. 3: Kreiranje efikasnog i nezavisnog regulatornog tijela i tijela za bezbjednost u željezničkom saobraćaju</i>								
Godina	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektni zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Prioritetna reformska mjera br. 4: Podrška investicijama za razvoj i modernizaciju sektora industrije</i>								
Godina	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektni zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
2019	139 500, 00€	0	0	0	0	0	0	139 500, 00€
<i>Prioritetna reformska mjera br. 5: Podrška investicijama u sektoru proizvodnje hrane u cilju dostizanja standarda EU</i>								
Godina	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektni zajmovi	Učešće privatnog sektora	Ukupno
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Prioritetna reformska mjera br. 6: Diverzifikacija turističkog proizvoda</i>								
Godina	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektni zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
2019	119 085, 00€	0	0	0	0	0	0	119 085, 00€
<i>Prioritetna reformska mjera br. 7: Jačanje okvira za prudencioni nadzor i sanaciju banaka</i>								

Godina	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektni zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
2019	0	0	0	200 000,00€	0	0	0	0
Prioritetna reformska mjera br. 8: Implementacija novog regulatornog okvira politike javno-privatnog partnerstva i izmjena Zakona o koncesijama								
Godina	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektni zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
Prioritetna reformska mjera br. 9: Usvajanje i implementacija Zakona o administrativnim taksama								
Godina	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektni zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
Prioritetna reformska mjera br. 10: Donošenje Zakona o elektronskoj fiskalizaciji u prometu proizvoda i usluga i implementacija sistema elektronske fiskalizacije								
Godina	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektni zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
Prioritetna reformska mjera br. 11: Unapređenje podrške sektoru mikro, malih i srednjih preduzeća								
Godina	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektni zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
2019	116.542.91€	0	0	0	80.320.18€	0	0	196.863.09€
Prioritetna reformska mjera br. 12: Unapređenje zakonodavnog-regulatornog okvira u cilju smanjenja troškova postavljanja elektronskih komunikacionih mreža velike brzine								
Godina	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektni zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
Prioritetna reformska mjera br. 13: Jačanje nacionalnog inovativnog ekosistema								

Godina	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektni zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
2019	807.728,30€	0	0	117.647,06€	1.000.000,00€ ¹⁴	145.200,00€	0	1.070.575,36€
<i>Prioritetna reformaska mjera br. 14: Implementacija mjera za olakšanje trgovine definisanih STO Sporazumom o trgovinskim olakšicama i CEFTA Dodatnim protokolom</i>								
Godina	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektni zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
2019	31.898,82€	0	0	287.089,39€	0	86.150,00€	0	405.138,21€
<i>Prioritetna reformaska mjera br. 15: Razvoj kvalifikacija i obrazovnih programa u skladu sa potrebama tržišta rada</i>								
Godina	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektni zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
2019	246.080,00€	0	0	0	0	0	0	246.080,00€
<i>Prioritetna reformaska mjera br. 16: Realizacija praktičnog obrazovanja kod poslodavaca</i>								
Godina	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektni zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
2019	185.856,00€	0	0	0	0	0	0	185.856,00€
<i>Prioritetna reformaska mjera br. 17: Podrška samozapošljavanju i jačanje lokalnih inicijativa za zapošljavanje</i>								
Godina	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektni zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Prioritetna reformaska mjera br. 18: Razvoj usluge dnevnog boravka za starije</i>								
Godina	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektni zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
2019	103.000,00€.	0	0	0	0	0	0	103.000,00€

¹⁴ DG RTD sredstva za SEEIIST

Prioritetna reformska mjera br. 19: *Podsticaj za uključivanje djece u sportske aktivnosti*

Godina	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektni zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
2019	0	0	0	0	0	0	0	0

PREDLOG ZAKLJUČAKA

Savjet za konkurentnost, na sjednici održanoj 02. oktobra 2019. godine, razmotrio je Izvještaj o realizaciji Programa ekonomskih reformi za Crnu Goru za period 2019 – 2021. godina, za prvih šest mjeseci 2019. godine koji je dostavilo Ministarstvo finansija.

Predsjedavao je gospodin Duško Marković, predsjednik Vlade i predsjednik Savjeta zakonkurentnost.

S tim u vezi, Savjet za konkurentnost donio je sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Savjet za konkurentnost je razmotrio i usvojio *Izvještaj o realizaciji Programa ekonomskih reformi za Crnu Goru za period 2019 - 2021. godina, za prvih šest mjeseci 2019. godine.*